

ПІВДЕННО- УКРАЇНСЬКІ НАУКОВІ СТУДІЇ

ПРОГРАМА ТА МАТЕРІАЛИ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
СТУДЕНТІВ ТА МОЛОДИХ ВЧЕНИХ

4-5 грудня, 2023 р.

м. Одеса

*VI Всеукраїнська науково-практична
конференція
студентів та молодих вчених*

Програма та матеріали виступів учасників

*ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКІ
НАУКОВІ СТУДІЇ*

забуває про присутність та необхідність прояву обох тенденцій розвитку, про більшу однозначність і меншу варіативність життєвих цілей у дитячому віці, про необхідність не просто підпорядкування дитини прийнятним правилам, але їхнього творчого осмислення та розвитку. Якщо ж подібного не відбувається, то в дитинстві починається формування соціальних стереотипів, зручних для батьків та вихователів, але шкідливих для дитини, яка дорослішає, що сприяють залученню її в різні внутрішньо-особистісні та міжособистісні конфлікти.

Список використаних джерел:

1. Дольто Ф. На стороне ребенка. Санкт-Петербург : Изд-во «Петербург – XXI век», 1997. 527 с.
2. Мид М. Культура и мир детства. Москва : Наука, 1988. 429 с.
3. Фельдштейн Д. И., Сайко Э. В. Детство в развитии и как развитие индивида, личности. *Мир психологии*. 2004. № 1. С. 3–7.
4. Bertens H., Fokkema D. Forword. Approaching postmodernism. Amsterdam and Philadelphia : John Benjamins, 1986. 212 p.
5. Latouche S. The Westernization of the World. Cambridge : Polity Press, 1996. 196 p.
6. Postman N. The Disappearance of Childhood. New York : Delacorte Press, 1982. 320 p.

Ігор Соловей – здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти, ОПП Середня освіта (Фізична культура), спеціальність 014.11 «Середня освіта (Фізична культура)»

Науковий керівник: **Тетяна Поплавська** – кандидатка філософських наук, доцентка кафедри філософії, соціології та менеджменту СКД *Університет Ушинського, м. Одеса, Україна*

БЕЗ БОРОТЬБИ НЕМАЄ ПРОГРЕСУ

Загальноновизнано, що ідея прогресу – висхідного розвитку, вдосконалення суспільства – відіграла колосальну роль у самосвідомості європейської цивілізації.

Звичайно, модальність прогресу, його джерело і природа розумілися по-різному. Одні вірили в трансцендентне джерело прогресивного розвитку, вважаючи, що перехід від «...первісного минулого до славного майбутнього... є здійсненням початкового плану Провидіння» [3, р.527]. Дехто тлумачить прогрес як гуманістичний проект, бажану мету розумних, вільних людей, які використовують зростаючі знання для вдосконалення суспільства і самих себе. Одні розуміли прогрес як об'єктивний процес диференціації і складності, який іманентний суспільству і не залежить від бажань і волі людей, що живуть в ньому.

Як би там не було, не можна не погодитися з англійським істориком і філософом Крістофером Доусоном, який вважав, що ідея прогресу протягом багатьох століть була «робочою вірою європейської цивілізації». Цієї ж думки

дотримується і Р. Нісбет, який вважає, що «... Жодна ідея не була важливішою і, можливо, навіть рівною їй за важливістю, ніж ідея прогресу західної цивілізації протягом майже трьох тисяч років».

Фредерік Дуглас, американський письменник, педагог і відомий борець за права чорношкірого населення Америки, був яскравим прихильником і популяризатором ідеї прогресу. Вирвавшись з рабства, Дуглас став лідером негритянського визвольного руху, і його розуміння ідеї прогресу як боротьби за світле майбутнє якщо не для всього людства, то для негритянського населення, по крайній мере, привернуло мою увагу [1].

Висловлювання Фредеріка Дугласа «Без боротьби не має прогресса» пов'язане з ідеєю того, що досягнення прогресу та розвитку суспільства вимагає активної боротьби та зусиль. Мені здається, що автор розуміє слово «боротьба» як намагання подолати перешкоди, виклики та труднощі, що виникають на шляху до прогресу та змін. Тому його висловлювання розкриває необхідність приймати виклики та володіти волею подолати труднощі, що виникають на шляху до прогресу та змін. Боротьба, у цьому контексті, визначається не лише як конфлікт чи боротьба проти інших, але і як сила, що стимулює індивідів і суспільство рухатися вперед і досягати важливих цілей.

Автор підкреслює, що саме в боротьбі з труднощами і викликами схована можливість досягнути прогресу та розвитку, оскільки це спонукає людей до творчості, інновацій та змін у суспільстві. На мою думку, ця теза підкреслює важливість активної участі та відданості людей у розвитку суспільства та досягненні своїх цілей. Але основні відмінності можуть виникнути в тому, як різні особи і групи розуміють ці цілі та як вони визначають стратегії боротьби. Основна відмінність може полягати в підходах до реалізації цільових завдань та у виборі засобів для боротьби. Деякі можуть вважати, що мирні методи, такі як акції і публічний тиск, є більш ефективними, тоді як інші можуть вважати, що радикальні чи насильницькі методи є необхідними.

Ця різноманітність підходів може відображати різні соціокультурні, політичні та ідеологічні контексти, а також особисті переконання. Однак важливо, щоб різні групи зберігали спільну мету досягнення прогресу і розвитку суспільства, навіть якщо їхні методи та стратегії можуть відрізнятися.

Тезу Фредеріка Дугласа найкраще підтверджує феномен соціальних рухів та боротьби за права людини, де групи людей об'єднуються, щоб впливати на суспільну політику та досягати змін. Ці рухи і ініціативи виникають, коли групи людей об'єднуються, щоб виступати проти нерівності, дискримінації та незадовільних умов. Історичні події, такі як рух за громадянські права в США під керівництвом Мартіна Лютера Кінга-молодшого, і сучасні приклади, як активісти за збереження довкілля та боротьба за гендерну рівність, відображають, як боротьба об'єднує людей для досягнення змін у суспільстві.

У науковій літературі описано багато досліджень та аналізів, які підтверджують роль соціальних рухів у впливі на політичні рішення, суспільний

розвиток та формування суспільної свідомості. Ці рухи демонструють, як спільні зусилля та боротьба можуть призвести до важливих змін і сприяти досягненню прогресу в різних сферах життя. Це показує, наскільки важливим є об'єднання громадян для досягнення прогресу в суспільстві.

Участь у соціальних рухах та боротьба за права людини допомагають розкрити проблеми, визначити нерівності та недоліки, та впливати на прийняття політичних рішень та зміни законодавства. Ці рухи демонструють, що активність і активна громадянська позиція можуть привести до значущих змін у суспільстві та сприяти досягненню справедливості. Цей феномен підкреслює, що боротьба за прогрес не є завданням лише окремих осіб, але важливим завданням всього суспільства, яке повинно працювати разом для досягнення покращень у житті людей та створення більш справедливого та прогресивного світу. Однак не можна забувати про важливість розуміння та поваги різноманітності думок та переконань всередині цих рухів.

Соціальні рухи можуть бути різноманітними і об'єднувати людей з різними точками зору і підходами до досягнення спільних цілей. Розуміння та врахування цієї різноманітності може зробити ці рухи більш успішними і забезпечити більший широкий підтримки та легітимності їхніх зусиль. Для досягнення змін у суспільстві важливо слухати різні голоси, враховувати потреби різних груп та працювати разом, зберігаючи взаємодію та повагу до думок і переконань. Тільки так спільні зусилля справді зможуть призвести до позитивних змін у суспільстві.

Таким чином, не можна не визнати, що активна боротьба та зусилля спрямовані на досягнення прогресу та поліпшення умов життя в суспільстві. Саме тому кожен з нас має важливу роль у цьому процесі, незалежно від того, які підходи чи методи він обирає. Різноманітність підходів та різні голоси можуть бути джерелом багатства та інновацій у суспільстві. Важливо пам'ятати, що наша індивідуальна діяльність і об'єднання в групи можуть внести позитивний внесок у досягнення спільних цілей і вплинути на майбутнє. Кожен із нас може стати частиною цієї боротьби за прогрес і долучитися до створення кращого, справедливішого та більш прогресивного світу.

Популярність ідеї прогресу в сучасній соціальній науці значно знизилася. Очевидною причиною цього стало масове «розчарування в історії», пов'язане з реаліями ХХ століття. Минуле століття не виправдало оптимістичних очікувань людства, позначених потужним соціальним руйнуванням у вигляді кровопролитних воєн, тоталітарного насильства над особистістю, деградації культури тощо. Як наслідок, все більше число теоретиків схиляється до згоди з Ж.-Ф. Ліотаром, який вважає, що наш час ознаменувався «кінцем великих байок», які включають в себе «мета-наративи» про прогрес [2]. Втративши колишній оптимізм, сучасна соціальна теорія, за словами Роберта Голтона, «одержима ідеєю кризи» [4, р.59], яку багато хто вважає хронічною, загальною і такою, що не має надії на покращення.

Звичайно, риторика прогресу триватиме доти, доки вона слугуватиме інтересам потужних груп. Але її здатність контролювати свідомість, направляти і переконувати стрімко слабшає. Ті, хто вважає ідеї прогресу неприйнятними, завжди можуть замкнутися в приватному житті, залишивши «маси» продовжувати своє існування в «суспільстві споживання», непередбачуваному ринку і постійному страху перед безробіттям – суспільстві, яке все більше втрачає свій людський сенс. Ті, хто не замикається в собі і готовий без паніки зрозуміти і прийняти крах тотальної теорії, до якої людство і мислителі, що належать до різних таборів, дотримуються вже більше двох століть, повинні, мабуть, почати аналіз заново, саме з точки розпаду цієї метамоделі: з питань людського змісту соціальних структур і світоглядних позицій, тобто з питань особистого вибору. На початку століття ми знаємо, наскільки обмежений вибір у сучасному суспільстві. Ми повинні чітко усвідомлювати межі цих обмежень, щоб оволодіти інструментами боротьби і самозахисту заради справжньої свободи.

Список використаних джерел:

1. Douglas Frederick. *The Collected Works of Frederick Douglass*. Publisher : PergamonMedia. 2015.
2. Lyotard J.-F. *La Condition postmoderne: rapport sur le savoir*. Paris: Minuit, 1979.
3. Nisbet R. *History of the Idea of Progress*. New Brunswick, 1994.
4. Sztompka P. *The Sociology of Social Change*. Oxford University Press, 1996.

Ольга Андреева – здобувачка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, ОПП «Менеджмент соціокультурної діяльності»

Науковий керівник: **Оксана Петінова** – докторка філософських наук, професорка кафедри філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності

Університет Ушинського, м. Одеса, Україна

ФІЛОСОФІЯ МАРКЕТИНГУ ЯК КОГНІТИВНИЙ ФЕНОМЕН

Сучасний розвиток ринкових відносин в Україні зобов'язує вітчизняні підприємства орієнтуватися як на споживача, так і на ринок з різними напрямками діяльності. Підприємства постійно стикаються з безліччю проблем та невизначеністю, що повсякчас зростають. Вони вимушені конкурувати не лише з вітчизняними виробниками товарів та послуг, але й закордонними компаніями, в яких зазвичай цікавіші пропозиції. Тому кожне підприємство намагається використовувати маркетингові технології, для визначення своїх можливостей та вибору товарів з найвищою споживчою вартістю. Тому що основне завдання підприємств бути корисним для споживачів і задовольняти їхні потреби.